

Na osnovu čl.22 st.4 Zakona o udruženjima (Sl.glasnik R.Srbije br.51/2009), čl. 20. tačka 4. Statuta "Vojvodina Metal Cluster-VMC", Skupština VMC na svojoj 4.Redovnoj sednici održanoj u Novom Sadu, 17.04.2015.godine, usvaja sledeći:

GODIŠNJI PLAN RADA

Poslovnog udruženja za unapređenje konkurentnosti metalnog sektora
"Vojvodina Metal Cluster- VMC"
za **2015.godinu**

UVOD

Poslovno udruženje za unapređenje konkurentnosti metalnog sektora Vojvodine "Vojvodina Metal Cluster- VMC" osnovano je u Temerinu 21.10.2011. godine.

Registrovano je Rešenjem Agencije za privredne registre br. BY 30707/2011 od 08.02.2012. godine i upisano u Registar udruženja sa sledećim podacima:

- skraćeni naziv: VMC
- naziv engleski: „Vojvodina Metal Cluster“ Temerin
- sedište i adresa: Novosadska 322, Temerin, Srbija
- Matični broj: 28072961
- PIB : 107434774
- datum osnivanja: 21.10.2011.
- datum Statuta: 21.10.2011.
- delatnost : 9411 – Delatnosti poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca
- zastupnik: Zoran Pekez

Osnivački akt, prilikom osnivanja, potpisalo je 71 pravno lice (56 preduzeća + 15 institucija).

31.12.2014. godine broj članova je 125 (98 preduzeća + 27 institucija) od čega: 85 % je iz AP Vojvodine, 8 % iz ostalih delova Republike Srbije i 7% iz zemalja EU (ili su domaće kompanije sa većinskom vlasničkom strukturom poreklom iz EU).

Interesovanje za članstvo i zajednički rad koje su iskazale kompanije i MSP metalnog sektora (i onih koji su u lancu vrednosti) sa teritorije čitave Republike neposredno je dovelo do širenja VMC sa teritorije AP Vojvodine na teritoriju Republike Srbije.

Osnov za izradu programa rada VMC za 2015. godinu čine sledeća dokumenta:

1. Strategija razvoja VMC 2011-2020
2. Plan PR i Marketinga VMC
3. Godišnji izveštaj o radu VMC za 2014. godinu
4. Godišnji finansijski izveštaj VMC za 2014. Godinu
5. Odluka o članarini VMC

Klasteri predstavljaju savremeni model poslovnog povezivanja zasnovan na principima:

- poštovanja integriteta svih učesnika, i
- postojanja interesa svih učesnika ostvarenih kroz zajedničko delovanje.

Klasterско umrežavanje predstavlja najznačajniju strategiju razvoja privrede i uspešno se primenjuju u razvijenim privredama od naše.

EU je razvoj klastera uvrstila u svoje strateške pravce delovanja 2014-2020, ali poseban značaj i rezultate ima primena ove strategije na zemlje u tranziciji, kakva je naša zemlja. Klasteri posebno mesto zauzimaju i u EU strategiji za Dunavski region (EU Strategy for the Danube Region- EUSDR).

U Republici Srbiji priprema se donošenje Strategije za podršku razvoju malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i konkurentnosti 2015-2020 uključujući i Akcioni plan za realizaciju navedene Strategije. Nadležno ministarstvo najavljuje donošenje posebnog zakona o poslovnoj infrastrukturi gde svoje adekvatno mesto treba da pronađu klasteri. Pripreme Republike Srbije za otvaranje pregovora sa EU, posebno za otvaranje pregovaračkog poglavlja 20: Industrijska politika i preduzetništvo već su započele. Klasteri imaju značajnu ulogu u tranziciji privrede i razvoju domaće proizvodnje.

AP Vojvodina 2012.godine usvojila je "Program za poboljšanje stanja u oblasti privrede, preduzetništva i zanatstva u AP Vojvodini" gde je u okviru strateškog pravca 5. koji definiše udruživanje privrednih subjekata posebno akcentirano mesto klastera. "Program razvoja APV 2014-2020" u okviru Prioriteta III - održivi privredni rast, Mera 3.3. unapređenje saradnje/klasteri definiše značaj i potrebe udruživanja privrednih subjekata u klastere, kao i mehanizme podrške razvoju i radu klastera.

Po prirodi klasteri predstavljaju partnerstvo: preduzeća, organa uprave i institucija podrške (univerziteta), zasnovano na principu fleksibilne specijalizacije, gde svako radi ono što ume najbolje i za šta ima dobre uslove i predstavljaju osnovu za ostvarenje koncepta brzog razvoja i agilne proizvodnje.

Vojvodina Metal Cluster –VMC je u četvrtoj godini svoga postojanja i rada.

Aktivnosti usmeravamo na ostvarivanje definisane vizije, misije i ciljeva našeg udruženja, kao nevladine, nepolitičke, strukovne, profesionalne i interesno zasnovane poslovne asocijacije koju čine proizvodne kompanije/MSP metalnog i mašinskog sektora Srbije uz podršku naučno-istraživačkih i razvojnih institucija, uključujući i institucije javne uprave.

VIZIJA VMC

Moćan, organizovan, izvozno orjentisan metalški sektor Srbije čija je konkurentnost na globalnom tržištu zasnovana na vrhunskom kvalitetu proizvoda, svetskim standardima, inovativom znanju, visokim tehnologijama, ekološki čistoj i održivoj proizvodnji.

MISIJA VMC

Stvaramo uslove za efektivno i efikasno poslovanje svakog člana Vojvodina Metal Cluster-a kroz povezivanje i zajedničko delovanje preduzeća, organa uprave i naučno-istraživačkih institucija.

Doprinosimo povećavanju konkurentnosti metalskog sektora kroz podršku članovima, putem transfera znanja, podizanja inovativnih potencijala i poboljšavanja njihove internacionalizacije.

Razvijamo poslovnu infrastrukturu klastera ka organizovanoj, sistematskoj, visoko profesionalnoj i snažnoj podršci kompanijama metalskog sektora u unapređivanju konkurentnosti na globalnom tržištu, obezbeđenju vidljivosti i čvrstog regionalnog povezivanja.

Promoteri smo pozitivnog imidža metalske industrije Srbije i njene vidljivosti.

CILJEVI VMC:

1. Doprineti održivom zapošljavanju u Srbiji kroz promociju javno-privatnog partnerstva, povećanje konkurentnosti i podizanje izvoznih performansi kompanija u metalском kompleksu.
2. Povećati konkurentnost MSP metalskog sektora, kroz unapređenje institucionalnih kapaciteta klastera, u pružanju usluga u oblasti tehnoloških inovacija, sertifikacije kvaliteta i proizvoda, obuka zaposlenih, kao i u marketingu/internationalizaciji i usvajanju EU standarda.
3. Razviti Klaster centre izvrsnosti koji će u sebi objedinjavati interdisciplinarna znanja i obezbediti održivost koncepta putem edukacija i obuka univerzitetskog osoblja i predstavnika institucija u skladu sa potrebama privrede, studenata i zaposlenih u preduzećima u pogledu zajedničkog delovanja i razvoja i kroz poboljšanje postojećih nastavnih planova i programa praktično usmerenim znanjima prema privredi.
4. Pružiti podršku i biti partner Vladi Republike Srbije i Vladi AP Vojvodine u razvoju i sprovođenju efektivnih mehanizama i instrumenata podrške, usmerenih ka povećanju zaposlenosti i unapređenju konkurentnosti MSP metalskog sektora kroz razvoj klastera i promociju izvoza.

Polazeći od stavova usvojenih u “Strategija razvoja VMC 2011-2020” - strateško delovanje VMC klastera u narednom vremenskom periodu usmereno je ka povećanju konkurentnosti preduzeća članica kroz:

- uspostavljanje i razvoj procesnih, organizacionih i upravljačkih struktura klastera i preduzeća u klasteru,
- razvoj ljudskih resursa,
- razvoj mreža vrednosti,
- istraživanje i razvoj tržišta,
- inovacije i razvoj novih proizvoda i tehnologija.

Podizanje nivoa konkurentnosti preduzeća u klasteru je moguće samo ako se svako od navedenih područja delovanja paralelno razvija u međusobnoj interakciji, koristeći savremene IKT (informacione i komunikacione tehnologije) strukture i integrišući, u datim procesima, sadašnje i buduće (predviđene) zahteve korisnika.

Organi državne uprave, na svim nivoima, trebalo bi da obezbede odgovarajuće okvire za razvoj preduzeća i klastera, olakšaju poreske obaveze, stimuliše preduzetničke inicijative, ulažu u istraživanje i razvoj. U tom pogledu strategija delovanja VMC klastera usmerena je na saradnju i podršku organima uprave kako bi se kreirali razvojni programi, obezbedila podrška preduzećima i stvorili uslovi koji će biti u skladu sa realnim potrebama privrede Srbije. Primarni pravac delovanja klastera u pogledu jačanja svojih kapaciteta usmeren je na jačanje veza između preduzeća, razvoja ljudskih resursa.

Obzirom na značaj metalnog sektora i potrebu da se putem razvoja i aktivnosti VMC klastera omogući razvoj preduzeća članica identifikovani su osnovni problemi i ograničenja u poslovanju:

- opšta nelikvidnost usled nenaplaćenih potraživanja ili produženja rokova naplate potraživanja ne samo od domaćih nego i od stranih kupaca;
- visoka zaduženost;
- nizak nivo konkurentnosti usled tehničko-tehnološke zastarelosti opreme;
- nekontrolisani uvoz polovnih i repariranih mašina, uređaja i opreme;
- nekonzistentnost industrijske politike kao osnove dugoročne strategije razvoja koja bi omogućila investiranje u nove industrijske kapacitete;
- nedovoljna i neadekvatna zaštita proizvoda proizvođača metalne industrije koja smanjuje potencijale domaće proizvodnje i zainteresovanost stranih ulagača za proces privatizacije i uspostavljanje proizvodnih kooperacija;
- nedostatak povoljnih kreditnih sredstava za izvozne poslove i nemogućnost kreditiranja prodaje pod povoljnijim uslovima na domaćem tržištu, nasuprot mogućnostima ino konkurencije;
- sve istaknutiji problemi u obezbeđivanju kako visokoobrazovanih menadžera, tako i industrijskih radnika sa specifičnim znanjima i zanimanjima.

Na osnovu samo ovih podataka može se jasno videti stanje preduzeća metalnog sektora Srbije. Zaključak je da treba nešto promeniti, ali te promene ne mogu biti privremene niti mogu biti odjednom sprovedene. One su dugotrajne i podrazumevaju veliko angažovanje svih zaposlenih kako bi, kroz više iteracija, postigli maksimalne rezultate koristeći postojeće tehnologije i ljudske resurse.

Ubrzano integrisanje globalne ekonomije, tehnološki razvoj i pomeranje potrošačkih zahteva zajedno rezultuju intenzivnom konkurencijom između firmi. Shodno tome, da bi ostale konkurentne, firme su prisiljene na revidiranje strategije, struktura i načina rada.

Tržišni pritisci trebali bi da budu najveći razlog pokretanja promena, navode istraživanja u razvijenim zemljama, dok preduzeća u Srbiji, kako pokazuju istraživanja, pokušavaju da vrše pritisak na tržište kako bi kupovali njihove proizvode. Istraživanje pokazuje da su osnovni motivatori promena u preduzećima:

- Održavanje ili poboljšavanje tržišnog udela,
- Poznavanje domaće konkurencije,
- Poznavanje globalne konkurencije,
- Poboljšanje cene akcija ,
- Usvajanje novih tehnologija.

Potrebe za boljim korišćenjem znanja, tehnologija i ljudskih resursa u današnjem okruženju takođe su bitni pokretači organizacionih promena u preduzećima. Povećana važnost tehnologije praćena je povećanom ulogom nematerijalnih resursa, posebno inovativnih sposobnosti i radnih iskustava. Strategija poslovnog delovanja pomera se od proizvoda i infrastrukture prema zaposlenima, informacijama i znanjima.

PLAN RADA VMC u 2015.godini:

1. Proizvodnja, izvoz, zapošljavanje

Osnovna aktivnost VMC klastera biće ciljano usmerena na pružanje pomoći podrške, obezbeđenje međunarodnih kontakata i internacionalizaciju za kompanije/MSP - članice klastera, tako da za rezultat imamo:

1. Povećanje ukupnog prihoda članica klastera za 10%
2. Povećanje izvoza za 15%
3. Očuvanje postojećih (6500) i otvaranje novih radnih mesta (+11%).

2. Razvoj usluga klastera, konkurentnost

Planiranim, ciljano usmerenim, inovativnim i efikasnim uslugama koje će VMC pružati svojim članovima doprineti razvoju njihove konkurentnosti na globalnom tržištu:

- 2.1. Obezbediti inostrane poslovne kontakte i kontinuiran priliv zahteva za ponude od ino-partnera (min. 500), posebno insistirajući na kvalitetu ino-partnera, njihovih zahteva i ponuda koje članice VMC dostavljaju.

Uz podršku USAID –SLDP krajem 2014.godine na sajt www.vmc.rs postavili smo poseban softver - CRM koji služi za prijem/slanje zahteva za ponude i obradu istih u cilju ubrzavanja postupka dostavljanja ponuda prema ino-partnerima, ali i međusobnu komercijalnu komunikaciju članova klastera.

- 2.2. Broj datih ponuda od strane članova VMC prema ino-partnerima povećati za 30%.
- 2.3. Direktnim aktivnostima i doprinosom klastera omogućiti povećanje broja izvoznih poslova /ugovora za 15%).
- 2.4. Povećati broj ugovora/poslova između članova klastera za 25% .
- 2.5. Realizovati edukacije iz 3 oblasti za min 90 zaposlenih .
- 2.6. Usavršiti informacioni CRM sistem tako da ga uspešno koriste svi članovi VMC, ali i poslovni partneri iz zemlje i sveta.
- 2.7. Izraditi novi Katalog članova VMC (elektronski) i Katalog usluga VMC .
- 2.8. Povećati prihod po osnovu iznajmljivanja i upotrebe imovine VMC za 50%.
- 2.9. Unaprediti rad VMC Centra za inovacije i transfer tehnologija.
- 2.10. Diverzifikovati usluge u odnosu na članstvo

3. Organizacija, poslovna infrastruktura i članstvo

Razvićaćemo nove i usavršavati postojeće kapacitete i instrumente poslovne infrastrukture VMC u funkciji efikasnog, savremenog i permanentnog pružanja usluga klastera prema članovima klastera, a pre svega:

- 3.1. Nastaviti jačanje kapaciteta u VMC-Sekretarijat, VMC-Edukativni centar, VMC-Inovativni centar i VMC-Centar za podršku MSP kroz osposobljavanje ljudi u menadžmentu klastera, nabavku nove opreme za edukaciju i kroz usavršavanje i inoviranje usluga koje VMC pruža.
- 3.2. Održavati redovan rad UO, NO i Savet VMC.
- 3.3. Pripremiti i realizovati redovne izbore za organe i tela VMC-a za naredni mandatni period.
- 3.4. Aktivno praćenje stanja/promena unutar kompanija/MSP članova VMC kroz direktne posete, prikupljanje upitnika tokom poseta članicama klastera i na zajedničkim aktivnostima (edukacije, biznis forumi, prezentacije, sajmovi i dr.).
- 3.5. Uraditi VMC-Biznis barometar tokom 2015.godine.
- 3.6. Raditi na povećanju broja članova klastera do 150.
- 3.7. Redovno ažurirati Bazu kompanija i Bazu eksperata.
- 3.8. Organizovati min. 2 VMC BIZNIS KLUB-a.
- 3.9. Unaprediti sistem i povećati naplativost članarine.
- 3.10. U saradnji sa Vladom AP Vojvodine obezbediti deo sredstava za redovno funkcionisanje klastera.

4. Internacionalizacija, PR i Marketing

Realizacijom aktivnosti usmerenih na internacionalizaciju, PR i marketing omogućiti bolju vidljivost, pravilne informacije i nove poslovne kontakte na globalnom tržištu, kako za VMC tako za svakog člana klastera, kroz:

- 4.1. Učešće na C2C konferencijama .
- 4.2. Učešće na B2B susretima .
- 4.3. Organizacija B2B susreta (2) za 100 učesnika.
- 4.4. Redizajnirati i postaviti inoviran internet portal www.vmc.rs,
Na taj način obezbediti povećanje :
 - broja jedinstvenih poseta (+25%),
 - broja linkova prema službenim sajtovima firmi članica klastera (+75%),
 - prosečnog broja poseta službenom sajtu firmi članica preko sajta klastera (+40%),
 - broja linkova prema www.vmc.rs sa portala firmi članica sa (+35%),
- 4.5. Organizacija izlaganja na sajmu Forma tool Celje (SLO) za min. 10 članova klastera,
- 4.6. Dizajn, štampa i distribucija 2000 kataloga,
- 4.7. Izrada 10 promo filmova za preduzeća članice klastera,
- 4.8. Organizacija posete partnera iz Poljske za vreme Poljoprivrednog sajma u NS-u.
- 4.9. Organizacija posete Mašinskom fakultetu u Kraljevu - 3D Laboratoriji.

5. Javno zagovaranje i doprinos javnim politikama

VMC će aktivno sarađivati sa Vladom Republike Srbije, Vladom AP Vojvodine i lokalnim samoupravama, kao i nadležnim ministarstvima, sekretarijatima, radnim telima, agencijama i fondovima.

Kroz saradnju sa aktivnim i respektabilnim klasterima (6) u Srbiji zajednički i u okviru Nacionalne asocijacije klastera Srbije (ASKA) i Saveta za klastere PKS aktivno ćemo delovati prema Vladi Republike Srbije i Vladi AP Vojvodine pre svega u pravcu:

- kreiranja i definisanja efikasnih mera institucionalne i finansijske podrške i podsticaja klasteriskom udruživanju i promocija ovog oblika udruživanja.
- kreiranja različitih modela podsticaja i podrške kompanijama i MSP u metalnom sektoru u pravcu očuvanja i unapređenja njihovog poslovanja, povećavanja konkurentnosti i izvoznih potencijala,
- realizacije usvojenih nacionalnih strategija i akcionih planova koji se odnose na industrijski razvoj, razvoj MSP, naučno-tehnološki razvoj i inovacije,
- uključivanja i aktivnog doprinosa u implementaciji Programa za poboljšanje stanja u oblasti privrede, preduzetništva i zanatstva u AP Vojvodini (Vlada AP Vojvodine).
- aktivno učešće u javnim raspravama vezanim za donošenje sistemskih zakona važnih za položaj i rad metalnog sektora
- aktivan rad na unapređivanju nacionalne i uspostavljanju regionalne klasterke asocijacije.

6. Novi razvojni projekti

Kroz VMC – Centar za razvojne projekte razviti nova partnerstva, pre svega sa MSP u pravcu definisanja i izrade novih razvojnih projekata za apliciranje prema različitim fondovima i programima EU (HORIZONT 2020, CBC, SEE i sl.), drugim bilateralnim donatorima (USAID, SIPPO, GIZ i sl.), kao i prema nacionalnim i pokrajinskim agencijama, programima i fondovima.

Vrsta, teme i obim novih razvojnih projekata direktno zavise od stvarnih potreba članica klastera i njihove uključenosti u procese pripreme novih razvojnih projekata, kao i od dostupnosti i otvorenosti donatorskih javnih poziva za finansiranje takvih projekata.

Na osnovu internih istraživanja koje smo tokom 2012.godine obavili među 81 proizvodnom kompanijom članicom klastera, potrebe za novim razvojnim projektima su iz sledećih oblasti:

- ❖ Inovacije,
- ❖ Agilna proizvodnja,
- ❖ Internacionalizacija,
- ❖ Projektovanje i razvoj novih proizvoda/usluga, usavršavanje procesa,
- ❖ Standardizacija i sertifikacija (posebno ISO i GOST),
- ❖ Merenja i laboratorijske analize,
- ❖ Edukacije (na svim nivoima u MSP),
- ❖ Nabavka nove opreme,
- ❖ Ekologija u proizvodnji i dr.
- ❖ SMART specijalizacija

7. Međunarodna saradnja

VMC će permanentno raditi na uspostavljanu i razvoju međunarodne saradnje sa Komorama, drugim Klasterima, Udruženjima, Asocijacijama i multinacionalnim kompanijama sa ciljem: obezbeđivanja vidljivosti na globalnom tržištu za sve članove klastera, razmene informacija, širenja mreže međunarodnih kontakata, transfera znanja, inovacija i tehnologija i partnerskog učešća u novim razvojnim projektima.

U 2015.godini planiramo da nastavimo sa održavanjem i negovanjem postojećih poslovnih kontakata kao i uspostavljanju novih.

Menadžer VMC

Zoran Pekez